

Kaç çeşit velayet vardır, konu hakkında bilgi verir misiniz?

"Silsile-i Nakşînin kahramanı ve bir güneşi olan İmam-ı Rabbânî (r.a.), Mektubat'ında demiş ki: '**Hakaik-i imaniyeden bir meselenin inkişafını, binler ezvak ve mevâcid ve kerâmâta tercih ederim.**'"

"Hem demiş ki: '**Bütün tariklerin nokta-i müntehâsı, hakaik-i imaniyenin vuzuh ve inkişafıdır.**'"

"Hem demiş ki: '**Velayet üç kısımdır. Biri velayet-i suğrâ ki, meşhur velayettir; biri velayet-i vustâ, biri velayet-i kübrâdır. Velayet-i kübrâ ise, verâset-i nübüvvet yoluyla, tasavvuf berzahına girmeden, doğrudan doğruya hakikate yol açmaktır.**'"(1)

"Velayet-i suğrâ", en küçük derecedeki velilik demektir. Velayet-i suğra yüksek olmamakla beraber çok uzundur, çok perdelerden geçmek lazımdır

Genel olarak, keşif ve keramet, zayıf insanları teşvik için verilen manevi hediyelerdir. Bu hediyeler olmasa insanın bu uzun berzahları aşip neticeye ulaşması çok zordur. Bu yüzden Allah uzun ve meşakkatli olan bu manevî yolculuğu zevkli kılmak için bir takım ezvak ve kerametler ihsan ediyor.

Velayet-i kübra, mana olarak **en büyük velilik** demektir. Allah'ın bize olan yakınlığından inkişaf eden, Peygamber (asm) varisliğinden gelen, kısa ve yüksek olan ve **tarikât berzahına uğramadan zahirden hakikate geçen bir velilik** mesleğidir.

Allah ile kul arasındaki yakınlık-uzaklık bu şekildedir. Biz Allah'ın isim ve sıfatlarını anlamakta ondan çok uzağız ama o, bütün isim ve sıfatlarıyla bizde tasarruf ettiği için bize şahdamarımızdan daha yakındır. Zira şahdamarını yaratan da o, onun içinden kanı deveran ettiren de o. Güneş, bir anda aynada görüldüğü gibi, velayet-i kübrada olan insanın kalb aynasında, Allah'ın isimlerinin tecellisi bir anda inkişaf eder.

Velayet-i vusta: Sünnet-i seniyyeye ittiba etmeyi esas alarak, imana ve Kur'ân'a hizmet eden büyük mürşitlerin, asfiyaların ve ulemanın yoludur. Bu sıfatları hâiz olan her zat velayet-i vustaya mazhardır, denilebilir.

Asfiya; sâfiyet, takva ve kemalat sahibi ve Hz. Peygambere (asm) vâris olup, onun meslek ve gayelerini ihyaya ve tatbika çalışan muhakkik zatlara denir. Bu zatlarda velayetin yanında kuvvetli ilim de bulunur. Yani bir nevi velayet ve ilmin kurbiyet alanında zirvede olduğu şahıslardır. Bu zatlar ilim ve nazar noktasından ihata ve külliyet sahibidirler.

Hülâsa, vusta makamında velayetle beraber ilim de hükmeder. Bu makamda olan zatlar manevi sultan oldukları gibi, ilimde de otorite sahibidirler. Bu ilmî imtiyazları ile suğra makamından ayrılırlar.

1) bk. [Mektubat, Beşinci Mektup.](#)